

ЗМІСТ

Засідання одинадцяте, вечірнє
(Четвер, 20 вересня 2018 року)

Заяви фракцій:

«Блок Петра Порошенка» ...2

«Батьківщина» і «Об'єднання «Самопоміч» ...4

Прийняття Постанови «Про звільнення з посад
членів Центральної виборчої комісії» ...5

Призначення членів Центральної виборчої комісії ...10

Внесення зміни до додатка № 3 до Закону України
«Про Державний бюджет України на 2018 рік» ...33, 35

Призначення суддів Конституційного Суду України ...36

[Результати поіменної реєстрації](#)

[Результати поіменного голосування](#)

ЗАСІДАННЯ ОДИНАДЦЯТЕ

*Сесійний зал Верховної Ради України
20 вересня 2018 року, 16 година*

Веде засідання Голова Верховної Ради України
ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги! Прошу заходити до залу і займати робочі місця.

Повідомляю, зараз ми будемо розглядати питання про призначення нового складу Центральної виборчої комісії. Але спочатку маємо прийняти проект Постанови «Про звільнення з посад членів Центральної виборчої комісії». Часу в нас мало, тому проситиму розглядати даний проект постанови за скороченою процедурою. Прошу всіх бути максимально лаконічними.

Колеги, завдяки Закону «Про внесення зміни до статті 6 Закону України «Про Центральну виборчу комісію», автором якого я є, ми збільшили склад ЦВК, уможливили представництво в ЦВК усіх фракцій. Зараз я прошу дисципліни і злагодженої роботи в залі.

Колеги, прошу приготуватися до реєстрації.

Увімкніть систему «Рада».

У сесійному залі зареєструвалися 375 народних депутатів. Вечірнє засідання Верховної Ради України оголошується відкритим.

Повідомляю, на моє ім'я надійшло дві заяви від фракцій з вимогою про оголошення перерви, які готові замінити виступами.

Олександр Шевченко. Будь ласка, 3 хвилини.

ШЕВЧЕНКО О.Л., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 83, Івано-Франківська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Добрий день, шановні колеги! Добрий день, шановні українці. У ці хвилини за командою Порошенка в Буковелі та в дорожній компанії «ПБС» відбуваються обшуки СБУ. Не подобається пану Президенту, коли в прямих ефірах йому кажуть правду про те, як ставиться до нього

народ України. Не подобається пану Порошенку, що Шевченко каже правду і вирішив балотуватися в Президенти України.

Пане Порошенко, не боїмося ми ваших обшуків і розправ. Якщо ви думаєте, що в такий спосіб закриєте рота мені і моїм друзям, то не вийде. Це лише початок, початок кінця вашого, пане Президенте, перебування при владі і грабування України.

Сьогодні ми були свідками виступу Президента Порошенка, намагався нам розповісти, який він неповторний та патріотичний. Хочу озвучити вам, пане Порошенко, те, що думає про вас український народ. Ви – злочинець, ви – колаборант і зрадник України, ви продовжуєте заробляти в Росії, і Путін вас не чіпає, він насміхається над вашою жадібністю і клептоманією. Ваші заводи купують сировину в Росії, ви разом зі своїм компаньйоном Медведчуком зробили монополію з продажу російського дизпалива і зрідженого газу за такою схемою, якій позаздрив би, напевно, Курченко. Ви не конфіскували жодного російського підприємства в Україні, натомість Росія все конфіскувала в Україні і в українців у Криму, але дала вам можливість продати ваш судноремонтний завод за десятки мільйонів доларів. Ви видаєте російській ФСБ злочинців, а в цей час українські патріоти сидять у російських темницях. Ви розкрадаєте військовий бюджет у той час, коли українці і волонтери все можливе віддають на фронт. Ви готові розпродати Україну іноземцям, і водночас душите і вбиваєте український бізнес. Ви разом з вашою «подельщицею» Гонтаревою зруйнували банківську систему України, щоб з іншим «подельщиком», Ворушилїним, за копійки і на крадені гроші скупити активи Фонду гарантування вкладів фізичних осіб. Ви зробили жебраками людей, знецінивши їхні вклади в банках через зростання курсу долара в чотири рази, протягом трьох років так і не підписали прийнятий парламентом закон про валютне гарантування людських вкладів і погашення кредитів за курсом 8 гривень за 1 долар. Ваша політика в Нацбанку, у тому числі ваших ставлеників, – кредити під 18 відсотків річних, тоді як державний «Ексімбанк» фінансує ваш бізнес під 2 відсотки річних у гривні.

Ви і ваша банда, яку ви, пане Президенте, привели до влади, – злочинці. Вам більше ніколи не бути Президентом цієї країни, народ вас ненавидить! За все, що ви зробили і продовжуєте робити, будете відповідати перед народом України і за законом України. Ви, пане

Порошенко, будете сидіти в тюрмі, а все, що ви награвували, буде конфісковано на благо українського народу.

Слава Україні і її захисникам! (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Заява від фракцій «Батьківщина» і «Об'єднання «Самопоміч».

До слова запрошується Юрій Левченко. Будь ласка, 3 хвилини.

ЛЕВЧЕНКО Ю.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ №223, м. Київ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Свобода»). «Свобода», виборчий округ № 223, місто Київ. Шановний український народе! Я хочу звернути увагу всіх, хто нас слухає і дивиться, на абсолютне шулерство і брехню, що відбулися на ранковому засіданні, коли під гарними гаслами про скасування депутатської недоторканності насправді було зроблено абсолютно зворотне – відтягування або, навіть, унеможливлення скасування депутатської недоторканності.

Знаєте, попри те, що і Порошенко, і його фракція, й інші члени більшості обіцяли на виборах скасувати недоторканність, нічого для цього не робилося, поки під тиском людей минулої весни ми не зібрали 150 підписів народних депутатів і не подали відповідний законопроект за мого авторства, який був зареєстрований 19 липня 2017 року за реєстраційним номером 6773. Його розгляд гальмували, а в жовтні 2017 року під тиском знову-таки народу, який зібрався біля стін парламенту, Порошенко замість того, щоб підтримати вже зареєстрований законопроект, незаконно вніс свій за реєстраційним номером 7203, абсолютно ідентичний, але з однією дуже великою відмінністю щодо дати набрання чинності цим законом. Тобто Апарат Верховної Ради незаконно зареєстрував цей законопроект, і його почали проштовхувати.

Чим різняться ці законопроекти. У моєму законопроекті пропонується одразу скасувати депутатську недоторканність, а Порошенко у своєму законопроекті пропонує дату набрання чинності цим законом 1 січня 2020 року. Це означає, що в будь-якому разі це не стосуватиметься наступного скликання Верховної Ради України, яке обиратиметься ще за чинною нормою Конституції. Навіть, якщо припустити,

що є бажання змінити це зараз, то проблема в тому, що в президентському законопроекті норма щодо набрання чинності прописана в перехідних положеннях, а не в тілі Конституції, що дає можливість відтермінувати дату набрання чинності 226 голосами більшості, тобто не треба буде новому парламенту збирати 300 голосів. Саме за цей Порошенківський законопроект, шулерський, який насправді не забирає недоторканності, було проголосовано понад 270 голосами на ранковому засіданні, а за депутатський законопроект було віддано мало голосів. Цікаво, хто ж скільки віддав голосів за ці законопроекти. Так ось, за президентський законопроект БПП віддав – 106 голосів, Радикальна партія – 17, за депутатський – БПП – 67, Радикальна партія – 2.

Шановний український народі! Я звертаюся до вас з проханням уважно слідкувати, хто з року в рік бреше вам про зняття депутатської недоторканності, а хто реально хоче її зняти.

Звертаюся до пана Парубія, який завжди десять разів ставить на переголосування, а цього разу не захотів поставити...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дайте 10 секунд покритикувати Голову Верховної Ради України.

ЛЕВЧЕНКО Ю.В. Коли вам треба, ви завжди двадцять разів ставите на переголосування. Вам багато депутатів скажуть, що їхні картки не спрацювали. Поставте зараз проект постанови [№ 6773/П1](#) на переголосування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам за виступ і конструктивну критику.

Колеги, переходимо до розгляду питання щодо Центральної виборчої комісії. Щоб ми змогли повноцінно оновити склад ЦВК, маємо спочатку прийняти проект Постанови «Про звільнення з посад членів Центральної виборчої комісії». Я впевнений, і українці, і наші міжнародні партнери очікують нашого рішення. Тому вимагаю від усіх злагодженої роботи.

Отже, ставиться на голосування пропозиція про розгляд проекту Постанови «Про звільнення з посад членів Центральної виборчої комісії» ([№ 4789-д](#)) за скороченою процедурою. Прошу голосувати. Прошу всіх, хто зацікавлений в оновленні ЦВК, підтримати дану пропозицію.

«За» – 183.

Рішення прийнято.

До доповіді запрошується представник Президента України у Верховній Раді України Ірина Луценко.

Прошу Руслана Князевича приготуватися до співдоповіді. Закликаю і доповідача, і співдоповідача до лаконічності.

Колеги, з вашого дозволу, я не додаватиму 30 секунд, бо ми не встигнемо розглянути питання. Пильнуйте за часом.

Будь ласка, пані Ірино.

ЛУЦЕНКО І.С., *представник Президента України у Верховній Раді України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»)*. Шановний пане Голово! Шановні колеги! Відповідно до пункту 21 частини першої статті 85 Конституції України Президентом України внесено до Верховної Ради України подання про звільнення з посад членів Центральної виборчої комісії у зв'язку із закінченням строку повноважень: Астахової Тамари Валеріївни, Данилевського Юрія Миколайовича, Жиденка Ігоря Григоровича, Лукаш Тетяни Леонідівни, Магери Андрія Йосиповича, Осадчука Олександра Кузьмича, Охендовського Михайла Володимировича, Райковського Броніслава Станіславовича, Усенко-Чорної Жанни Іванівни, Чупахіна Олександра Михайловича, Швець Юлії Вікторівни, Шелестова Олександра Миколайовича, Шелудька Валерія Євгеновича.

Прошу підтримати дане подання.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам за конструктивну доповідь.

До співдоповіді запрошується голова Комітету з питань правової політики та правосуддя Князевич Руслан Петрович. Будь ласка.

КНЯЗЕВИЧ Р.П., голова Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановний пане Голово! Шановні колеги! За дорученням Голови Верховної Ради України Комітет з питань правової політики та правосуддя ще 18 квітня 2018 року на своєму засіданні розглянув подання Президента України, внесені на заміну, щодо звільнення з посад членів Центральної виборчої комісії. Щойно озвучений список членів комісії, я, з вашого дозволу, не буду повторювати. Єдине можу сказати, що, розглядаючи це питання, комітет виходив з такого.

Відповідно до пункту 21 частини першої статті 85 Конституції України до повноважень Верховної Ради України належить призначення на посади та звільнення з посад членів Центральної виборчої комісії за поданням Президента України, про що говорить і стаття 6 Закону України «Про Центральну виборчу комісію».

Відповідно до частин першої та другої статті 30 Закону України «Про Центральну виборчу комісію» повноваження члена Центральної виборчої комісії припиняються у зв'язку з прийняттям рішення Верховною Радою України про звільнення його з посади. При цьому закінчення строку повноважень члена Центральної виборчої комісії є підставою для звільнення його з посади.

Зважаючи на це, Комітет з питань правової політики та правосуддя підтримав подання Президента щодо звільнення членів Центральної виборчої комісії та пропонує Верховній Раді України визначитися щодо цього питання шляхом голосування.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, прошу записатися на виступи в обговоренні: два – за, два – проти.

Від «Батьківщини» слово має Сергій Власенко. Будь ласка.

ВЛАСЕНКО С.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»).

Добрий день, шановні колеги! «Батьківщина» беззаперечно підтримає цей проект постанови. Але я хочу сказати трохи про інше.

Насамперед хочу подякувати членам ЦВК, яких ми зараз звільняємо, не тим, кому вже подякував Президент України Петро Порошенко, давши державні нагороди людям, які записані в «чорній» бухгалтерії Партії регіонів, які отримували гроші за фальшування виборів, а чесним і порядним членам Центральної виборчої комісії, які мали можливість піти працювати міністрами в уряд Януковича, людям принциповим, які тримали позицію в ЦВК, публічно захищали законність, підтримували законні вимоги на той момент опозиції: Андрію Йосиповичу Магері – Андрію, дякую тобі за чесну роботу в ЦВК, Жанні Іванівні Усенко-Чорній – Жанно Іванівно, ти чесна і порядна людина, професіонал з великої літери, вмієш тримати удар, знаю, ти мала пропозиції щодо роботи в уряді Януковича, але, ще раз підкреслюю, ти чесна і порядна людина, Юлії Вікторівні Швець, Ігорю Григоровичу Жиденку – Ігоре, ти серйозний фахівець, чесна і порядна людина. Вважаю, нам не треба паскудити всіх членів ЦВК, яких сьогодні звільняють. Так, там були, як і в інших сферах колаборанти, які співпрацювали з режимом Януковича, але я ще раз дякую тим чесним і порядним членам ЦВК, які тримали удар, захищали права людей, дотримувалися принципів чесних виборів, термін перебування яких на посадах закінчився ще чотири роки тому.

Фракція «Батьківщина» підтримує даний проект постанови.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Від «Опозиційного блоку» слово має Сергій Сажко.

САЖКО С.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи (одномандатний виборчий округ № 59, Донецька область, самовисуванець). Прошу передати слово Скорику.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Скорик. Будь ласка.

СКОРИК М.Л., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий

округ, політична партія «Опозиційний блок»). Шановний головуючий! Шановні колеги! Шановні громадяни України! Що зараз відбувається? Своїм рішенням ви зараз звільните з посад нинішній склад членів Центральної виборчої комісії. Так, це треба робити однозначно. До речі, треба змінити і систему виборів, чого ви явно поки що не збираєтеся робити. Але ви пропонуєте внести зміни до Закону України «Про Центральну виборчу комісію» – додати до встановленої кількості членів Центральної виборчої комісії ще двох членів, керуючись виключно політичною доцільністю.

Якщо ми живемо в європейській державі, де панує верховенство права, то в такій державі не має панувати політична доцільність. Додання ще двох кандидатів до складу Центральної виборчої комісії ніякого відношення до права не має. Ви зробили в цій залі договориш, який називаєте розблокуванням процесу обрання членів Центральної виборчої комісії. Усе, що сьогодні відбувається, – це підготовка до фальшування виборів Президентом Порошенком.

Сьогодні ви проголосували за кілька змін до Конституції України. Хочу сказати, що за всю історію існування Сполучених Штатів Америки до конституції США було внесено всього 27 поправок. Натомість ви і Президент замість того, щоб запустити роботу конституційної комісії, реально провести конституційну реформу в державі, зробили все навпаки – висмикуєте окремі моменти і намагаєтеся робити на них політичний піар.

Думаю, реформувати країну і Конституцію буде вже новий Президент і новий парламент.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам, колеги.

Отже, виступи завершені, можемо переходити до прийняття рішення.

Прошу депутатів зайти до залу і приготуватися до голосування.

Прошу секретаріат Верховної Ради і голів фракцій запросити народних депутатів до залу. Наголошую, ми не зможемо призначити новий склад ЦВК, не проголосувавши за звільнення з посад нинішніх членів Центральної виборчої комісії. Це відповідальне голосування, яке розблоковує обрання нового складу ЦВК.

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття проекту Постанови «Про звільнення з посад членів Центральної виборчої комісії» (№ 4789-д). Прошу голосувати. Кожен голос має значення.

«За» – 278.

Рішення прийнято. Постанову прийнято.

Переходимо до розгляду довгоочікуваного питання про призначення на посади членів Центральної виборчої комісії.

Шановні колеги! Відповідно до пункту 21 частини першої статті 85 Конституції України Верховна Рада України призначає на посади членів Центральної виборчої комісії за поданням Президента України. Регламентом чітко визначений перелік питань і спосіб обрання: виступ представника Президента, доповідь голови комітету, запитання від фракцій і груп до будь-кого із кандидатів на посади членів ЦВК і їхні відповіді, що займе, я планую, 16 хвилин, потім – виступи представників фракцій, виступи народних депутатів і прийняття рішення.

Наголошую, голосування за кожного кандидата проводитиметься окремо, що займе близько 10-15 хвилин. Я дуже розраховую на солідарність у залі, що всі кандидати будуть підтримані. Збільшення членів ЦВК великою мірою спрямоване на те, щоб були представлені всі фракції. Якщо членами ЦВК будуть призначені народні депутати, необхідно буде проголосувати за складення ними повноважень. Це той шлях, який протягом 1 години 40 хвилин ми маємо спільно пройти.

До слова запрошується представник Президента України у Верховній Раді України Ірина Степанівна Луценко. Будь ласка.

ЛУЦЕНКО І.С. Шановний пане Голово! Шановні колеги! Відповідно до пункту 21 частини першої статті 85 Конституції України Президентом України внесено до Верховної Ради України подання про призначення на посади членів Центральної виборчої комісії: Басалаєвої Алли Валентинівни, Бернацької Наталії Іларіонівни, Вербенського Михайла Георгійовича, Євстігнєєва Андрія Сергійовича, Єфремової Ірини Олексіївни, Желтової Ольги Миколаївни, Конопольського Олега Миколайовича, Кустової Світлани Миколаївни,

Лотюк Ольги Степанівни, Плукаря Віталія Володимировича, Радченка Євгенія Володимировича, Сліпачук Тетяни Володимирівни, Шипілова Леонтія Миколайовича, Юзькової Тетяни Леонідівни.

Головний принцип, якого дотримувався Президент України під час консультацій щодо кандидатів на посади членів Центральної виборчої комісії, – повне оновлення ЦВК. Тому серед запропонованих кандидатур немає тих, хто працював у попередньому складі Центрвиборчкому. Це відповідь глави держави на вимогу суспільства.

При цьому слід зазначити, що визначені кандидати володіють значним практичним досвідом та досконалим знанням українського і міжнародного виборчого права. Усі запропоновані особи є професійними правниками, із яких три особи працюють на кафедрах права в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка та Києво-Могилянській академії.

Окрім того, в поданні Президента України дотримано принципу гендерної рівності: серед кандидатів представлено 8 жінок та 6 чоловіків, що становить 57 відсотків на 43.

Слід зауважити, що під час консультацій стосовно кандидатів до нового складу Центральної виборчої комісії враховані позиції неурядових та громадських організацій, які підтримують якнайшвидше оновлення ЦВК.

Прийняття Верховною Радою України даного рішення є нашою спільною відповідальністю, дозволить забезпечити якісне проведення президентських і парламентських виборів.

З огляду на зазначене, прошу підтримати подання Президента України.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

До слова запрошується голова Комітету з питань правової політики та правосуддя Князевич Руслан Петрович. Будь ласка.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Дякую. Шановний пане Голово! Шановні колеги! За дорученням Голови Верховної Ради України комітет на своєму засіданні розглянув питання щодо призначення нових членів Центральної виборчої комісії. Відповідно до Регламенту Верховної Ради України комітет розглянув подані документи щодо кожної

кандидатури та відповідно до Закону України «Про запобігання корупції» запропонував Апарату Верховної Ради надіслати зазначені документи для проведення спеціальної перевірки щодо озвучених щойно прізвищ претендентів на посади членів Центральної виборчої комісії, в результаті якої комітет отримав щодо кожної кандидатури довідку від Апарату Верховної Ради з висновком про відсутність будь-яких фактів, які перешкоджали б призначенню зазначених осіб на посади членів Центральної виборчої комісії.

Хочу звернути вашу вагу, що відповідно до Регламенту депутатські групи та фракції мали можливість запросити зазначені кандидатури на попередню співбесіду, поспілкуватися з ними в режимі засідання фракцій, груп, що й було зроблено окремими фракціями та групами, і, думаю, в обговоренні будуть висловлені результати такого спілкування.

Пане Голово, є один дуже важливий факт, який обов'язково слід врахувати, і він полягає в тому, що серед претендентів є два народних депутати України нинішнього скликання. Відповідно до Закону України «Про запобігання корупції» в них є прямий конфлікт інтересів під час розгляду цього питання. Тому, користуючись нагодою, звертаюся до пані Єфремової та пані Юзькової з проханням не брати участі в розгляді та прийнятті рішення під час розгляду цього питання, щоб потім в них не виникли незручні ситуації, які можуть призвести до непередбачуваних наслідків.

Комітет розглянув рекомендації щодо кожної кандидатури і рекомендує Верховній Раді України визначитися шляхом голосування щодо призначення їх на посади членів Центральної виборчої комісії.

Разом з тим звертаю вашу увагу, в разі, якщо таке призначення відбудеться, ми не можемо одразу приводити нових членів до присяги, оскільки відповідно до закону члени Центральної виборчої комісії не можуть суміщати будь-яку іншу посаду з роботою в Центральній виборчій комісії або мати інший представницький мандат. Ми мусимо дати їм розумний лаг часу, щоб депутати склали мандати, судді зняли суддівські мантиї, ті, хто працює в Кабінеті Міністрів, дочекалися рішення Кабінету Міністрів, адвокати дочекалися рішення адвокатських органів самоврядування, фізичні особи – підприємці припинили свою діяльність. Тобто на ці процедури треба певний час, який ми повинні дати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Колеги, зараз я проведу запис на запитання від фракцій і груп. Тобто кожна фракція, група матиме можливість протягом хвилини поставити запитання будь-кому із кандидатів.

Прошу записатися на запитання від фракцій і груп.

Від «Блоку Петра Порошенка» слово має Спориш Іван Дмитрович. Знімає запитання.

Хто від «Опозиційного блоку»? Шурма? Ні?

Від «Народного фронту» запитання поставить Максим Бурбак. Будь ласка.

БУРБАК М.Ю., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України у справах ветеранів, учасників бойових дій, учасників антитерористичної операції та людей з інвалідністю (одномандатний виборчий округ № 204, Чернівецька область, політична партія «Народний фронт»). Фракція «Народний фронт» делегує до нового складу ЦВК своїх найкращих представників, а саме Ірину Єфремову, щоб у легітимний спосіб в Україні були проведені вибори як президентські, так і наступні до Верховної Ради України та місцевих органів самоврядування.

У мене до пані Ірини Єфремової одне запитання. Скажіть, будь ласка, пані Ірино, чи зможете ви на першому засіданні ініціювати відміну ганебного рішення ЦВК від 9 серпня та призначення виборів у понад 130 об'єднаних територіальних громадах, яких чекають понад 1,5 мільйона людей?

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Прошу увімкнути мікрофон Єфремової Ірини Олексіївни.

Пані Ірино, дайте відповідь на запитання.

ЄФРЕМОВА І.О., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). Відповідаючи на запитання голови фракції, хочу сказати, що, безумовно, я працюватиму в Центральній виборчій комісії чесно і відповідально. Хочу заявити про

конфлікт інтересів, і відповідно до Регламенту я не голосуватиму за себе.

Усі свої зусилля я спрямовуватиму на відновлення чесної і правдивої роботи Центральної виборчої комісії, у тому числі відновлення виборів в ОТГ.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

До мене надійшла заява від народного депутата Юзькової щодо наявності конфлікту інтересів під час голосування.

Прошу увімкнути мікрофон Юзькової Тетяни Леонідівни.

ЮЗЬКОВА Т.Л., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Дякую. Відповідно до частини шостої статті 37 Регламенту Верховної Ради України повідомляю про наявність конфлікту інтересів під час голосування за мою кандидатуру на посаду члена Центральної виборчої комісії та про те, що участі в голосуванні з цього питання я не братиму.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Від «Самопоміч» запитання ставить Соболев Єгор Вікторович. Будь ласка.

СОБОЛЄВ Є.В., член Комітету Верховної Ради України з питань запобігання і протидії корупції (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Прошу передати слово Любомиру Зубачу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зубач. Будь ласка.

ЗУБАЧ Л.Л., член Комітету Верховної Ради України з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Шановні панове кандидати на посади членів Центральної виборчої комісії! Мабуть, вам

відомо, що попередній склад Центральної виборчої комісії, м'яко кажучи, поставив у незручне становище понад 100 потенційних об'єднаних територіальних громад, на територіях яких проживають 1,5 мільйона виборців-українців.

У мене до вас запитання. Чи вникали ви в це питання, і яка ваша позиція з цього приводу? Чи готові ви призначати вибори в ОТГ, чи так само вважаєте за необхідне перекласти відповідальність на Верховну Раду України? Зокрема попередній склад просив Комітет з питань правової політики та правосуддя дати з цього приводу роз'яснення, хоча це є чітке повноваження ЦВК. Прошу тих, хто має бажання, дати відповіді.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

До кого було запитання? (*Шум у залі*). Назвіть людину, від якої хотіли б почути відповідь.

ЗУБАЧ Л.Л. Прошу пані Бернацьку як заступника міністра юстиції дати відповідь на запитання.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пані Бернацька. Будь ласка.

БЕРНАЦЬКА Н.І., кандидат на посаду члена Центральної виборчої комісії. Дуже дякую за запитання. Добрий день, шановні народні депутати, шановні учасники даного засідання! Як юрист я аналізувала цю ситуацію, і виникло питання: на яких правових підставах Центральна виборча комісія прийняла таке рішення. Надзвичайно важливо усвідомлювати, що ЦВК – це колегіальний орган, і нам треба буде мати спільну позицію, щоб це рішення змінити. Але є впевненість у тому, що вибори в ОТГ відбудуться, оскільки був змінений внутрішній порядок у ЦВК, яким передбачається, що вибори в ОТГ можуть бути призначені на будь-який місяць, сподіваємося, в цьому році.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Запитання від «Опозиційного блоку» озвучить Скорик. Будь ласка.

СКОРИК М.Л. Шановні громадяни! Шановні кандидати на посади членів Центральної виборчої комісії! Я хочу використати свою хвилину часу не на запитання, а на те, щоб ще раз наголосити, що «Опозиційний блок» на сьогодні не має своїх представників у Центральній виборчій комісії, чим порушується квотний принцип формування Центральної виборчої комісії і на чому наголошувала у своїй резолюції Парламентська асамблея Ради Європи. Відповідно фракція «Опозиційний блок» вбачає в цьому прямий шлях до фальсифікацій президентських виборів діючою командою Президента Порошенка.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Але завдяки закону Парубія, за який ви мали б щиро подякувати, з'явилося вакантне місце, і це ваш шанс запропонувати свого кандидата.

Час для запитань вичерпаний. Переходимо до виступів від фракцій і груп.

Прошу представників фракцій і груп записатися на виступи в обговоренні. Регламент – 3 хвилини кожній фракції.

Від фракції «Самопоміч» виступає Сидорович. Будь ласка.

СИДОРОВИЧ Р.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Фракція «Об'єднання «Самопоміч». Зараз розглядається надзвичайно важливе, можна сказати, в певній мірі історичне питання. Чотири роки Українська держава, український народ чекали оновлення Центральної виборчої комісії. На превеликий жаль, закон, прийнятий у вівторок, прийнятий з численними порушеннями. Але сьогодні парламент не має іншого вибору, як виконати ту обіцянку, з якою ми йшли на вибори, чого ми вимагали від Президента протягом чотирьох років – внесення подання щодо оновлення ЦВК.

Оновлення складу Центральної виборчої комісії, її якісна робота визначатимуть майбутню легітимність виборів Президента і парламенту. Чесність і забезпечення прозорості в роботі Центрвиборчкому визначатимуть: довірятимуть українські громадяни результатам майбутніх виборів чи ні, призведуть до наступного суспільного збурення чи, навпаки, викличуть спокій у суспільстві.

Тому зараз я хочу звернутися до кандидатів на посади членів Центральної виборчої комісії. Незалежно від того, яку політичну силу ви представляєте, маєте пам'ятати, що на цій роботі ви служите українському народу, а не тим політичним силам, які вас делегували на ці посади.

Дякую.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **ГЕРАЩЕНКО І.В.**

ГОЛОВУЮЧА. Дякуємо вам, шановний колего.

До слова запрошується представник «Опозиційного блоку» пан Долженков. Будь ласка.

ДОЛЖЕНКОВ О.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»). Шановні громадяни України! Шановні колеги! Шановна міжнародна спільнота, яка спостерігає за цим фарсом! Чесно кажучи, терпець увірвався, коли в такий цинічний спосіб спікер Верховної Ради України, неповажна мною людина, тому що, фактично, грубо порушуючи Регламент, попираючи конституційні принципи формування Центральної виборчої комісії, ключового державного органу, який впливає на встановлення результатів проведення виборів до Верховної Ради України, Президента України, зараз нам каже, щоб ми йому подякували за закон, яким, фактично, узурпував владу заради «Блоку Петра Порошенка», «Народного фронту». Ось справжнє обличчя чинної коаліції, ось так вони бачать демократичні цінності.

Як після цього ми можемо говорити в цій залі про верховенство права? Нам, депутатам фракції, третьої за кількістю, за яких голосували, на щастя, не ви, а мільйони громадян, які розділяють з нами

альтернативну точку зору, кажете, щоб ми вам подякували. За що? Ви, фактично, підмінили Закон України «Про прокуратуру» під конкретну особу, проголосували за Закон «Про Національну безпеку України» під конкретну особу з вашої фракції, адаптували в досить швидкий термін Закон України «Про Центральну виборчу комісію», щоб протягнути цей склад ЦВК.

Я звертаюся до міжнародної спільноти з проханням оцінити не слова і ті положення, які вони заклали в коаліційній угоді, а саме дії, які відбувалися вчора, відбуваються зараз. З дуже доброю демократичною міною вони, фактично, вчиняють неконституційні, недемократичні дії, оскільки таке прощовхування є антиконституційним.

Натомість до членів Центральної виборчої комісії в мене дуже велике прохання – забезпечити реалізацію виборчих прав внутрішніх переселенців, оскільки позбавлення їх права можливості голосувати є ненормальною ситуацією, яка складається в країні. Більшість присутніх членів парламенту представляє інтереси громадян, які не позбавлені права голосування. «Опозиційний блок» наполягає на тому, що є дуже багато територій, де громадяни позбавлені можливості мати своїх представників у цій залі. Тому під час прийняття вами рішення щодо зазначеного питання я прошу забезпечити рівні конституційні права, поновити їх в пасивному праві реалізовувати своє виборче право. Сподіваюся, що ваша діяльність відбуватиметься відповідно до Конституції, за чим ми будемо дуже пильно стежити.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Народний депутат Абдуллін від «Батьківщини» передає своє право на виступ Івану Крульку. Будь ласка

КРУЛЬКО І.І., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). «Батьківщина». Фракція «Батьківщина» послідовно виступала за оновлення Центральної виборчої комісії, яку очолював пан Охендовський, замішаний у «чорній» бухгалтерії Януковича, який брав гроші за фальсифікацію виборів. Хоча, як ми знаємо, у складі цієї комісії були й чесні члени, такі як: Жанна Усенко-Чорна, Андрій

Магера, Юлія Швець. Це люди, яким не соромно за ту роботу, яку вони провели, і фракція «Батьківщина» їм вдячна.

Зараз ми будемо призначати новий склад Центральної виборчої комісії. Хочу сказати, що збільшення членів ЦВК до 17 осіб, яке відбулося у вівторок шляхом прийняття з порушенням Регламенту Верховної Ради законопроекту щодо цього, поставило під питання виборчий процес. Для парламенту є ганьбою змінювати під конкретний політичний момент такі закони. Наша фракція не голосувала за зміну кількісного складу Центральної виборчої комісії заради когось або чийхось «хотелок». Але ми як політична сила, яка завжди виступала за оновлення Центральної виборчої комісії, підтримуємо ротацію в Центральній виборчій комісії.

Хочу звернутися до кандидатів на посади членів ЦВК. На вас буде покладена величезна відповідальність не перетворитися на ЦВК зразка 2004 року, члени якої робили сервери, йшли на фальсифікації виборів, підписували незаконні протоколи. Ви мусите діяти відповідно до закону і у спосіб, передбачений Конституцією і законами. Ваше головне завдання як членів Центральної виборчої комісії – встановити результати голосування, проголосовані на дільницях. Цього фракція «Батьківщина» вимагає від кожного члена ЦВК незалежно від того, яку політичну силу він представляє. Водночас я не розумію навіщо Президенту України, який сьогодні тут говорив про чесні і прозорі вибори, тотальний контроль за діяльністю Центральної виборчої комісії. Та ні, розумію, щоб мати можливість у разі чого зірвати виборчий процес або сфальсифікувати вибори. Але «Батьківщина» боротиметься всіма методами за те, щоб вибір людей, здійснений на виборах чи то Президента, чи до Верховної Ради або місцевих органів самоврядування, був встановлений і підтверджений Центральною виборчою комісією.

І ще одне. Фракція БПП розказувала на всіх ефірах, що «Батьківщина» не голосуватиме за курс України на членство в ЄС і НАТО. Так ось ми проголосували за це одногolosно. І я хотів би почути хоча б від когось вибачення за ту всю брехню і травлю, яку ви здійснювали і продовжуєте здійснювати проти демократичних сил, розколюючи українське суспільство, діючи в інтересах Кремля і Путіна.

ГОЛОВУЮЧА. На трибуну запрошується Артур Герасимов.

Пане Артуре, прошу вас представити позицію «Блоку Петра Порошенка» стосовно проекту постанови щодо призначення нових членів Центральної виборчої комісії. Будь ласка.

ГЕРАСИМОВ А.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки і оборони (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановна Ірино Володимирівно! Шановні колеги! Шановні українці! Сьогодні в цьому сесійному залі відбувається, дійсно, один із надважливих моментів. Нагадую, понад три роки тому до парламенту було подано перше подання щодо оновлення Центральної виборчої комісії, а сьогодні це оновлення, нарешті, реально може бути здійснено.

Шановні колеги! Я втретє прошу всіх згуртуватися, адже ми сьогодні вже прийняли історичні рішення щодо НАТО, ЄС, депутатської недоторканності, щоб о 18 годині ми вийшли з цього сесійного залу з оновленою Центральною виборчою комісією.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧА. Дякуємо вам, шановний пане Артуре.

До слова запрошується Олег Ляшко, який представить позицію фракції Радикальної партії. Прошу.

ЛЯШКО О.В., член Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Радикальна партія. Наша команда проголосує за новий склад Центральної виборчої комісії, щоб в Україні не фальсифікували вибори. Але зараз я хочу звернутися до українців не з приводу цього питання, хоча воно надзвичайно важливе, бо від того, хто буде членом ЦВК, залежить доля голосів, відданих виборцями на виборчих дільницях. Звичайно, надзвичайно важливо, щоб це були незаангажовані, чесні, об'єктивні, моральні і відповідальні члени Центральної виборчої комісії, щоб не служили владі, не обслуговували інтереси фарисеїв, чортів всяких, які приносять гроші, щоб фальсифікувати вибори. Адже ці президентські вибори – це не просто вибори Президента України, це вибори

господаря на українській землі. Транснаціональні корпорації, Міжнародний валютний фонд, міжнародні глитаї і влада прагнуть зробити все, щоб посадити в крісло Президента людину, перші рішення якої будуть щодо продажу землі.

80 відсотків українських громадян проти продажу землі, що не співали б нам «соловейки» про те, як добре, коли буде ринок землі. Українці на генетичному рівні інтуїтивно відчують, що їх хочуть надурити, обібрати, позбавити землі і майбутнього.

Команда Радикальної партії сьогодні добилася того, щоб парламент проголосував за звернення до Конституційного Суду стосовно зміни до Конституції про те, що господарем на українській землі має бути український фермер і український селянин (*Оплески*). І я стверджую, що сьогоднішнє голосування парламенту щодо землі важливіше, ніж голосування про зміни до Конституції щодо членства в ЄС і НАТО, бо коли воно буде лише одному Богу відомо, а землю хочуть украсти сьогодні – вже протягують ринок землі, уже глитаї накладають лапу на кожен селянський наділ і рахують бариші, які зароблять, обібравши українських селян. Нинішня влада разом з Міжнародним валютним фондом, як гомерівські сирени, які заспівували мандрівників, щоб потім їх убити, солодко розказують про ринок землі, а насправді хочуть устроїти ножа в спину селянину, вирізати корів, позбавити людей можливості жити в рідній країні.

Ми доб'ємося, щоб зміни до Конституції були прийняті в цілому, щоб в українській Конституції було записано, що господарем української землі є український фермер і український селянин. Команда Радикальної партії не дасть украсти в людей землю, майно і майбутнє.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Як головуюча я закликаю виступати виключно по темі проекту постанови, що розглядаємо.

До слова запрошується шановний Максим Бурбак, який представить позицію «Народного фронту».

БУРБАК М.Ю. Дякую, пані Ірино.

Шановні колеги! Ми всі пройшли довгий тяжкий шлях оновлення складу ЦВК. Усвідомили, що зі старим складом ЦВК входити у виборчий процес – це безглуздя, вибори і Президента, і Верховної

Ради не були б визнані легітимними. Зараз головне завдання – провести процедуру призначення нового складу ЦВК максимально прозоро, демократично і публічно, на чому наполягав «Народний фронт» ще влітку, коли ми голосували за це.

Також ми відстоювали рекомендації резолюції ПАРЄ про те, щоб у складі ЦВК були представники всіх фракцій і груп. І законопроект Андрія Парубія дозволив нам розблокувати цей процес, і сьогодні ми можемо призначити новий склад ЦВК, який має забезпечити проведення відкритих, публічних, прозорих і демократичних виборів Президента, до Верховної Ради України, а згодом до місцевого самоврядування. Ще раз наголошую, що одним із перших рішень ЦВК має бути призначення місцевих виборів у новостворених об'єднаних територіальних громадах, адже понад 130 громад – 1,5 мільйона людей чекають на це рішення. Наші представники – Ірина Єфремова, Наталія Бернацька, Леонтій Шипілов, делеговані фракцією «Народний фронт» на посади членів ЦВК, мають забезпечити прозорість, демократичність і законність виборів.

Хочу звернутися до всіх кандидатів на посади членів ЦВК. Коли ми проголосуємо за ваше призначення на посади членів ЦВК, на цих посадах ви маєте служити лише закону і народу України. Служіть народу України!

Слава Україні!

Веде засідання Голова Верховної Ради України
ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Від групи «Партія «Відродження» до слова запрошується Віктор Бондар. Будь ласка.

БОНДАР В.В., член Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту та організації роботи Верховної Ради України (одномандатний виборчий округ № 191, Хмельницька область, самовисуванець). Дякую. Шановний Андрію Володимировичу! Шановні колеги! Кілька років країна очікувала на ці зміни, на оновлення складу Центральної виборчої комісії. Сподіваюся, сьогодні ми нарешті закінчимо цю мильну епопею, призначимо новий склад Центральної

виборчої комісії, який має системно працювати, дати можливість країні провести вибори Президента, а потім парламентські і місцеві. Але я хочу звернути увагу на інше.

У нас сьогодні була інша, більш важлива, тематика – виступ Президента України щодо ключових подій у державі, який курс має побудувати держава. Звісно, сьогодні я хотів би почути не лише питання мови, релігії, армії, хоча це надзвичайно важливо, як було в залі абсолютно правильно сказано, це аксіома для всіх громадян України, бо всі розуміють, що це ключові фундаментальні речі для кожного українця, а й питання економічного відродження України, а саме: яка економічна стратегія буде в цій державі в найближчі роки, що нам гарантують Президент, парламент, парламентська коаліція і діючий уряд, як будемо піднімати свою промисловість, на чому будемо заробляти кошти, яка буде програма відродження. Саме це мало б бути сьогодні ключовим меседжем.

Я ще раз звертаюся до наших провладних фракцій з пропозицією заслухати звіт кожного міністра про те, що зроблено за останні два роки, на що були витрачені мільярди коштів. Хотілося б знати, куди поділися «імпортні» керівники, яких завозили в Україну, і вони керували «Укрзалізницею», іншими підприємствами, щодо яких порушені десятки справ, отримували мільйонні заробітні плати, а потім втекли з країни, не давши жодних результатів.

Сьогодні з подивом читаю інформацію, що керівник «Укрзалізниці» підписав чергові два меморандуми з китайцями і французами щодо закупівлі електровозів за кордоном, маючи свій електровозобудівельний завод у Дніпрі, на якому спільно з *Siemens* випускають один із найкращих електровозів. Ми що, знову будемо купувати за кордоном? Дивує й інформація, висловлена членом НКРЕКП, про термінове підняття тарифів на електроенергію на 50 відсотків.

Тому я ще раз звертаюся з пропозицією щодо заслуховування звіту уряду. Я розумію, чому Президент не порушує сьогодні цього питання, – там уже немає кому доручення давати, бо одні міністри написали заяви, інші виконують обов'язки.

Звичайно, ми підтримуємо те, що треба наводити порядок, і готові в цьому питанні підставити своє плече, дати підтримку, але програма економічного відродження має бути на першому плані.

Це ключовий меседж на найближчі два-три місяці, до прийняття державного бюджету (*Оплески*).

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Від «Волі народу» виступає Ярослав Москаленко. Будь ласка.

МОСКАЛЕНКО Я.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи (одномандатний виборчий округ № 96, Київська область, самовисуванець). Шановні колеги! Шановний український народ! Шість місяців ми знаходилися в пошуках складного компромісу, якого нарешті досягнуто, – сьогодні будемо голосувати за призначення нового складу ЦВК. Мене дивують чийсь розчарування, радість тих чи інших політичних сил, наче вже рішення прийнято. Я вважаю, що новий склад ЦВК, за який ми будемо голосувати, має працювати не на чийсь політичні інтриги, а на український народ.

Зараз хочу звернутися до кандидатів, яких, сподіваюся, сьогодні буде призначено на посади членів ЦВК. Від ваших рішень залежатиме філософія життя українського народу на майбутні роки, і, боронь Боже, прийняти вам злочинні рішення або привести когось до влади злочинним шляхом. Ви за це будете нести відповідальність перед українським народом і перед Богом, а не перед політичними силами.

Наша депутатська група проголосує за даних кандидатів на посади членів ЦВК, яким у разі призначення бажаю успіхів і прийняття мудрих рішень.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Отже, виступи від фракцій завершені.

Тепер прошу народних депутатів записатися на виступи в обговоренні. Регламент – 9 хвилин.

Саврасов Максим Віталійович передає слово Ірині Луценко. Будь ласка.

ЛУЦЕНКО І.С. Шановні колеги! Головний принцип, якого дотримувався Президент України Петро Олексійович Порошенко, пропонуючи кандидатів на посади членів Центральної виборчої комісії, – повне оновлення ЦВК. Глава держави з метою максимальної прозорості процесу призначення на посади членів ЦВК взяв до уваги не лише думку представників фракцій і груп, він обговорив відповідне питання з неурядовими і громадськими організаціями. Ми зараз проголосуємо за новий склад ЦВК, але хочу зазначити таке.

Звичайно, у виборчому процесі роль ЦВК має величезне значення – забезпечують реалізацію виборчих прав громадян. Але хочу звернутися до виборців: шановні, саме ви можете і повинні зробити свій вибір шляхом голосування, саме ви вирішуйте, куди нашої державі рухатися і що робити.

Разом з тим дотриманню принципів і засад виборчого процесу сприятиме можливість спостереження за виборами як представників громадських організацій, так і представників політичних партій, іноземних держав, міжнародних організацій.

Нам потрібно прийняти закон, норми якого посилять відповідальність за підкуп виборців та за фальсифікацію виборів, а оновлені в результаті судової реформи, запропонованої Президентом України Петром Олексійовичем Порошенком, суди зможуть захистити, стануть запобіжником фальсифікацій.

І насамкінець. Ми маємо визначитися з нашим виборчим законодавством, бо це відповідальність уже народних депутатів. Саме парламент на законодавчому рівні має визначити прозорість правил і механізмів виборчого процесу.

Тому голосуємо за оновлений склад Центральної виборчої комісії, а в нас попереду ще багато роботи.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Корчинська Оксана Анатоліївна. Будь ласка.

КОРЧИНСЬКА О.А., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка).* Прошу передати слово Юрію Левченку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Левченко. Будь ласка.

ЛЕВЧЕНКО Ю.В. «Свобода», виборчий округ № 223, місто Київ. Безперечно, питання ЦВК – дуже важливе питання. Але насправді ЦВК впливає буквально на 1-2 відсотки фальсифікацій, які відбуваються в українському виборчому процесі останні кілька років. Згадують 2014, 2015 роки, кажуть, що нібито не було ніяких фальсифікацій. Це відверта брехня! Фальсифікації були, і здебільшого на виборчих дільницях, в окружних виборчих комісіях. Безперечно, нормальна Центральна виборча комісія має робити все можливе для того, щоб контролювати дільничні та окружні виборчі комісії.

На превеликий жаль, попри дуже гарні розмови про нібито оновлення Центральної виборчої комісії, воно є виключно декларативним в плані того, що ці люди раніше не були в ЦВК, а не в плані якості. Якщо ми подивимося і детально проаналізуємо біографії більшості кандидатів, які сьогодні пропонуються для призначення на посади членів ЦВК, побачимо, що більшість із них в плані їхньої залежності від правлячої олігархії мало чим відрізняється від більшості попереднього складу ЦВК. Перед нами і помічники окремих народних депутатів, і ті, які працювали дуже довго в штабах олігархічних партій і таке інше, і оце нібито оновлений склад ЦВК.

У мене є логічно-риторичне запитання до діючої влади. Якщо ви справді за чесний склад ЦВК, чому не запропонували до оновленого складу тих трьох людей зі старого складу, які за ці роки показали свою непідкупність, об'єктивність, що вони за чесні вибори? Наприклад, Магера. Хто може сказати, що Магера був замішаний в якійсь виборчій корупції? Ніхто. Але чомусь таких людей, які зарекомендували себе як кришталево чисті, ця олігархічна влада не запропонувала до нового складу ЦВК. Із цього можна зробити очевидний висновок, що насправді пропонується й далі використовувати ЦВК у своїх бажаннях керувати виборчим процесом у ручному режимі. Але, як я вже сказав, ЦВК впливає на 1-2 відсотки фальсифікацій, решта – підкуп на рівні дільничних виборчих комісій.

Тому, користуючись останніми 20 секундами свого часу, хочу звернутися до українців. Шановний український народ! Не звертайте уваги на ЦВК, Порошенка, Гройсмана, олігархічну партію, яка править, свідомо робіть вибір, аналізуйте, хто голосує так, як обіцяє, а хто бреше. Приходьте на дільниці, голосуйте масово і жодне ручне ЦВК...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Береза Юрій Миколайович. Будь ласка.

БЕРЕЗА Ю.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки і оборони (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). Прошу передати слово Олені Бойко.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олена Бойко. Будь ласка.

БОЙКО О.П., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). Дорогі друзі! Сьогодні надзвичайно важливий день, бо ми не просто звільнили членів Центральної виборчої комісії, які вже не мають повноважень близько чотирьох років, а маємо призначити нових членів ЦВК. Це наша нова надія на справедливість, її відновлення особливо для тих 1,5 мільйона жителів України, які чекають на призначення перших та додаткових виборів в ОТГ. І я хочу звернутися до майбутніх членів Центральної виборчої комісії: підтримайте, будь ласка, громадян України, які зараз дивляться на вас з величезною надією. Демократія – це процес, який має бути регульований. Демократія – це право на самовизначення. Наші громадяни прийняли рішення про те, що вони хочуть жити краще, і це їхнє право. Ніяка Центральна виборча комісія минулого періоду не має права заважати їм у цьому.

Звичайно, ми приєднуємося до подяк, висловлених найкращим членам Центральної виборчої комісії, які всі ці роки працювали чесно і принципово. Щиро дякую Андрію Магері за його принципову державницьку позицію. Сподіваємося, що такі теплі слова ми скажемо через сім років кожному члену ЦВК, яких сьогодні призначимо на ці посади.

Ще раз хочу підкреслити, «Народний фронт» має активну послідовну позицію щодо підтримки децентралізації. Саме за підписом колишнього Прем'єр-міністра Арсенія Яценюка був поданий проект Закону «Про добровільне об'єднання територіальних громад» і прийнятий як закон. У 2014 році ми взяли на себе велике зобов'язання

щодо децентралізації – великої реформи місцевого самоврядування і з гордістю несемо ці зобов'язання й далі. І сьогодні двоє із кандидатів на посади членів ЦВК, делеговані нашою фракцією, під час відповідей на запитання сказали, що підтримують об'єднання територіальних громад, які мають право на призначення перших виборів. Тож побажаємо новим членам ЦВК успіхів, чекаємо від них правових і справедливих рішень (*Оплески*).

Дякуємо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги! Зараз буде заключний виступ, потім – прийняття рішення. Тобто через 3 хвилини ми розпочнемо процедуру голосування.

Прошу секретаріат Верховної Ради України, голів фракцій запросити депутатів до залу.

Наталія Веселова передає слово для виступу Ганні Гопко. Будь ласка.

ГОПКО Г.М., голова Комітету Верховної Ради України у закордонних справах (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Шановні колеги! Насправді, зараз у нас відбувається історичний момент. Наразі хочу подякувати тим членам Центральної виборчої комісії, які працювали чесно на державу, – Андрію Магері, Жанні Усенко-Чорній. Дійсно, ви докладали надзусиль, щоб ЦВК служила інтересам суспільства.

Сьогодні ми маємо призначити новий склад ЦВК на наступні сім років, протягом яких проводитимуться президентські вибори у 2019 році та наступні президентські вибори. Я дуже сподіваюся на те, що українці завдяки прозорій та ефективній роботі ЦВК та достойним кандидатам, матимуть можливість обирати на президентських і парламентських виборах.

Від імені позафракційних – Вікторії Пташник, Остапа Єднака, Наталії Веселової – хочу сказати, що в призначенні членів ЦВК бере участь весь парламент. На вас, шановні, покладається надзвичайно велика відповідальність – у своїх рішеннях керуватися інтересами не політичних партій і фракцій, які вас делегували, а інтересами суспільства. Тому що після Революції Гідності і зараз, коли наші воїни захищають на сході нашу свободу, дуже важливо, щоб ви керувалися

верховенством права, втілювали під час своєї роботи кращі виборчі практики.

Хочу наголосити на поновленні рішення щодо проведення виборів в об'єднаних територіальних громадах, яке було заблоковано попереднім складом ЦВК, і це має бути одним із пріоритетів.

У Комітеті у закордонних справах ми з нашими міжнародними партнерами говорили про те, наскільки важливо після оновлення складу ЦВК розпочати підготовку захисту нашої електоральної системи, всієї інфраструктури від можливих кібератак, які здійснюватиме Російська Федерація, щоб зірвати вибори в Україні. Закликаємо вас одразу розпочати підготовку, певні тренінги в усіх областях за участі різних аналітичних центрів, міжнародних організацій, щоб докласти надзусиль для захисту виборів в Україні.

Також хочу нагадати, що після оновлення складу ЦВК ми маємо прийняти ще одне важливе рішення – прийняти новий Виборчий кодекс з виборчою системою за відкритими списками (*Оплески*), про що говорять написи на наших футболках, які ми сьогодні одягнули. Я дуже сподіваюся, що з оновленою ЦВК, новим Виборчим кодексом з виборчою системою за відкритими списками, з політичною готовністю різних політичних партій, особливо нових, ми оберемо кращих достойних кандидатів, щоб суспільство мало справжню альтернативу.

Слава Україні і слава вам у майбутньому, поки що авансом, за те, що ставитимете інтереси держави вище партійних інтересів, тих, хто сьогодні вас номінував! (*Оплески*).

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Шановні колеги! Обговорення завершено. Переходимо до прийняття рішення.

Хочу наголосити, що відповідно до частини третьої статті 209 Регламенту Верховної Ради України призначення на посади членів Центральної виборчої комісії здійснюється шляхом відкритого голосування щодо кожної кандидатури окремо. Призначеним членом Центральної виборчої комісії вважається той кандидат на посаду, якого підтримано більшістю голосів народних депутатів від конституційного складу Верховної Ради, тобто 226.

Колеги, я приклав великі зусилля для того, щоб була рівна кількість посад і тих, кого пропонують. Тому що ми були свідками нечесних речей, які відбувалися, наприклад, з Рахунковою палатою. Вкрай важливо, щоб усі запропоновані кандидатури були призначені. Я дуже вірю, що в залі діятиме принцип солідаризму, коли фракції підтримують як своїх кандидатів, так і від інших фракцій. Сподіваюся, під час персонального голосування щодо призначення на посади кожен кандидат набере 226 голосів, в чому, я впевнений, зацікавлений весь зал.

Після завершення голосування я прошу не розходитися, бо якщо ми призначимо двох народних депутатів, які пропонуються на посади членів ЦВК, маємо сьогодні проголосувати за припинення їхніх повноважень.

Прошу тих, кого немає в залі, зайти до залу і зайняти робочі місця. Я називатиму кандидатів в алфавітному порядку, голосуємо окремо щодо кожної кандидатури. Прошу всіх голосувати уважно і відповідально.

Отже, ставиться на голосування пропозиція про призначення на посаду члена Центральної виборчої комісії Басалаєвої Алли Валентинівни. Прошу голосувати.

«За» – 280.

Рішення прийнято. Вітаємо вас!

Шановні кандидати! Зал просить, щоб кандидат вставав з місця, коли я називатиму його прізвище, щоб усі бачили.

Ставиться на голосування пропозиція про призначення на посаду члена Центральної виборчої комісії Бернацької Наталії Іларіонівни.

Колеги, прошу подивитися на кандидата і проголосувати. Голосуємо!

«За» – 307.

Рішення прийнято.

Ставиться на голосування пропозиція про призначення на посаду члена Центральної виборчої комісії Вербенського Михайла Георгійовича. Прошу голосувати.

«За» – 286.

Рішення прийнято.

Ставиться на голосування пропозиція про призначення на посаду члена Центральної виборчої комісії Євстігнєєва Андрія Сергійовича. Прошу голосувати.

«За» – 309.

Рішення прийнято.

Ставиться на голосування пропозиція про призначення на посаду члена Центральної виборчої комісії Єфремової Ірини Олексіївни. Прошу голосувати.

«За» – 307.

Рішення прийнято.

Ставиться на голосування пропозиція про призначення на посаду члена Центральної виборчої комісії Желтової Ольги Миколаївни.

Колеги, подивилися на кандидата? Прошу голосувати.

«За» – 305.

Рішення прийнято.

Ставиться на голосування пропозиція про призначення на посаду члена Центральної виборчої комісії Конопольського Олега Миколайовича. Прошу голосувати.

«За» – 288.

Рішення прийнято.

Ставиться на голосування пропозиція про призначення на посаду члена Центральної виборчої комісії Кустової Світлани Миколаївни. Прошу голосувати.

«За» – 306.

Рішення прийнято.

Ставиться на голосування пропозиція про призначення на посаду члена Центральної виборчої комісії Лотюк Ольги Степанівни. Прошу голосувати.

«За» – 296.

Рішення прийнято.

Ставиться на голосування пропозиція про призначення на посаду члена Центральної виборчої комісії Плукаря Віталія Володимировича. Прошу голосувати.

«За» – 302.

Рішення прийнято.

Ставиться на голосування пропозиція про призначення на посаду члена Центральної виборчої комісії Радченка Євгенія Володимировича. Прошу голосувати.

«За» – 289.

Рішення прийнято.

Ставиться на голосування пропозиція про призначення на посаду члена Центральної виборчої комісії Сліпачук Тетяни Володимирівни. Прошу голосувати.

«За» – 317.

Рішення прийнято.

Ставиться на голосування пропозиція про призначення на посаду члена Центральної виборчої комісії Шипілова Леонтія Миколайовича. Прошу голосувати.

«За» – 308.

Рішення прийнято.

Ставиться на голосування пропозиція про призначення на посаду члена Центральної виборчої комісії Юзькової Тетяни Леонідівни. Прошу голосувати.

«За» – 307.

Рішення прийнято.

Шановні колеги! Згідно з Регламентом я маю оголосити прізвища призначених членів Центральної виборчої комісії.

Отже, на посади членів Центральної виборчої комісії призначені: Басалаєва Алла Валентинівна, Бернацька Наталія Іларіонівна, Вербенський Михайло Георгійович, Євстігнєєв Андрій Сергійович, Єфремова Ірина Олексіївна, Желтова Ольга Миколаївна, Конопольський Олег Миколайович, Кустова Світлана Миколаївна, Лотюк Ольга Степанівна, Плукар Віталій Володимирович, Радченко Євгеній Володимирович, Сліпачук Тетяна Володимирівна, Шипілов Леонтій Миколайович, Юзькова Тетяна Леонідівна.

Давайте привітаємо членів Центральної виборчої комісії з призначенням на відповідальні посади (*Оплески*).

Прошу профільний комітет разом з Апаратом Верховної Ради оформити проекти постанов за наслідками прийнятого нами рішення.

Колеги, не розходьтесь! Нам треба провести ще два важливих голосування.

Хочу наголосити, що, власне, закон щодо збільшення членів ЦВК сьогодні дав нам можливість злагоджено обрати всіх запропонованих кандидатів на посади членів ЦВК, і це є консенсус і компроміс, який зробив нас і Україну сильнішими.

Шановні колеги, увага! До мене звернулися і Єфремова, і Юзькова з проханням щодо складення повноважень. Але для підготовки рішення комітету треба певний час. Давайте ми дочекаємося рішення комітету, і на наступному пленарному тижні ми зможемо проголосувати за зняття депутатських повноважень з цих депутатів. Це наша солідарна позиція. Сподіваюся, ми пройдемо всі речі дуже відповідально і виважено.

А зараз я ще раз щиро вітаю вас з призначенням!

Колеги, продовжуємо нашу роботу. Наступний до розгляду пропонується надзвичайно важливий законопроект про невеликі зміни до бюджету, які допоможуть реалізувати програму щодо захисту наших політв'язнів, які знаходяться в Росії, та фінансового забезпечення їхніх сімей. Нам треба включити цей законопроект до порядку денного, щоб розглянути і прийняти рішення щодо нього. Сподіваюся, всі з проектом ознайомилися.

Колеги, прошу всіх зайняти робочі місця і взяти участь у голосуванні.

Ставиться на голосування пропозиція про включення до порядку денного проекту Закону «Про внесення зміни до додатка № 3 до Закону України «Про Державний бюджет України на 2018 рік» ([№ 9026](#)) та прийняття рішення щодо нього. Дуже прошу проголосувати.

«За» – 207.

Очевидно, не всі зорієнтувалися.

Прочу всіх зайняти робочі місця.

Ірина Геращенко. Будь ласка, 1 хвилина.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Шановні колеги! У Державному бюджеті на 2018 рік окремим рядком було виділено 90 мільйонів гривень фінансової допомоги родинам політв'язнів (кримські татари, українці) – на

оплату послуг адвокатів та виплати стипендій, що підтримали всі без виключення фракції парламенту, і я за це всім вдячна. Але у зв'язку з тим, що даний рядок у Законі «Про Державний бюджет України на 2018 рік» був неправильно названий, ця програма не працює. Поданим законопроектом пропонується переіменувати рядок у бюджеті, щоб розблокувати дію програми щодо фінансового забезпечення для надання адвокатської допомоги і виплати стипендій. Наразі родини політв'язнів самі збирають гроші на квитки, щоб їхати до Сибіру, а якщо розблокуємо, то держава допоможе їм у цьому.

Уряд підтримує, Міністерство з питань тимчасово окупованих територій та внутрішньо переміщених осіб дуже просить прийняти цей законопроект, Міністерство фінансів і профільний комітет Верховної Ради також підтримують проект даної ініціативи, фінансування якої не потребує жодної додаткової копійки з бюджету.

Дуже прошу зараз проголосувати за включення законопроекту № 9026 до порядку денного та прийняття рішення щодо нього. Сподіваюся, суть усі зрозуміли.

Дуже дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дуже вам дякую.

Колеги, гадаю, всі зорієнтувалися і зараз відповідально проголосуйте.

Отже, ще раз ставиться на голосування пропозиція про включення до порядку денного проекту Закону «Про внесення зміни до додатка № 3 до Закону України «Про Державний бюджет України на 2018 рік» (№ 9026) та прийняття рішення щодо нього. Прошу всіх відповідально проголосувати. Давайте підтримаємо українських політв'язнів. Голосуємо!

«За» – 262.

Рішення прийнято.

Ми включили законопроект і можемо переходити до його розгляду та прийняття рішення щодо нього.

Колеги, хочу зробити оголошення. Ми не встигаємо розглянути питання щодо суддів Конституційного Суду, яких ми запросили. Конституційний процес займе близько години. Давайте порадимося, як бути.

Пане Руслане, скажіть, як нам бути? Можливо, встигнемо?

Колеги, прошу всіх бути в залі. Теоретично ми могли б розглянути питання щодо суддів Конституційного Суду. У нас є 40 хвилин до закінчення засідання, і якщо ми швидко розглянемо законопроект № 9026, то в нас є шанс. Але давайте проведемо рейтингове голосування.

Колеги, прошу взяти участь у рейтинговому голосуванні щодо розгляду питання про обрання суддів Конституційного Суду. Голосуємо!

«За» – 211.

Можемо входити, так? Тоді в мене прохання розглянути законопроект, який ми щойно включили, за скороченою процедурою. Прошу під час його розгляду завершити всі консультації, і я прийму рішення.

Прошу проголосувати за розгляд законопроекту [№ 9026](#) за скороченою процедурою. Голосуємо!

«За» – 203.

Рішення прийнято.

Доповідає Ірина Геращенко. Прошу коротко.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Шановні колеги! Наголошую, не йдеться ні про які нові видатки державного бюджету. Я ще раз дякую всім, без виключення, фракціям українського парламенту за консолідовану позицію стосовно підтримки родин політв'язнів.

Із Державного бюджету на 2018 рік ми разом виділили 90 мільйонів гривень на адвокатську допомогу і допомогу родинам політв'язнів. Але у зв'язку з неправильно зафіксованою зміною бюджетної програми ці кошти уряд не може спрямувати, хоча ним прийнято таке рішення, Прем'єр-міністром України вже це проанонсовано, на виплати і адвокатам, і на підтримку родин заручників.

Хто потребує сьогодні підтримки? Родини Балуха, Кольченка, Сущенка, Сенцова, двоє дітей якого залишаються в Криму і потребують нашої підтримки.

Тому я прошу зараз прийняти за основу та в цілому законопроект № 9026, яким передбачається виключно зміна назви бюджетної програми для здійснення заходів щодо допомоги родинам політв'язнів і заручників, і паралельно підтримати пропозицію, щоб звернутися до уряду з проханням якомога швидше реалізувати цю програму, а також указ Президента щодо стипендії Левка Лук'яненка.

Дуже дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Хтось бажає взяти участь в обговоренні? Немає бажаних.

Отже, ставиться на голосування пропозиція комітету про прийняття за основу та в цілому проекту Закону «Про внесення зміни до додатка № 3 до Закону України «Про Державний бюджет України на 2018 рік» (№ 9026). Прошу голосувати. Голосуємо відповідально. Прошу підтримати українських політв'язнів.

«За» – 249.

Рішення прийнято.

Колеги, переходимо до розгляду наступного питання порядку денного – призначення на посади суддів Конституційного Суду України.

До доповіді запрошується голова Комітету з питань правової політики та правосуддя Князевич Руслан Петрович. Будь ласка.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Дякую, шановний пане Голово.

Шановні колеги! Ми часто говорили про чотирирічний борг перед Центральною виборчою комісією щодо призначення нових її членів, але сьогодні ми вже його віддали. Зараз у нас є нагода віддати інший борг, який також тягнеться чотири роки, а саме: Верховна Рада не може дозаповнити свою квоту представництва у складі Конституційного Суду. Сподіваюся, сьогодні ті дві вакантні посади, які є, будуть заповнені і Конституційний Суд у повному складі (18 суддів)

зможе здійснювати своє правосуддя, що дасть можливість якомога швидше виконувати свої повноваження, в тому числі й ті, які покладені на Конституційний Суд Конституцією, зміни до якої ми прийняли два роки тому, – ідеться про інститут конституційної скарги. Щоб запрацювали колегії і сенати повноцінно, потрібно, щоб було повне представництво суддів Конституційного Суду.

Зважаючи на це, а також беручи до уваги висновки комітету, зроблені за результатами попередніх співбесід з кандидатами, які були запропоновані фракціями парламенту (2 представники від фракції «Блок Петра Порошенка», 1 – від фракції «Народний фронт», 1 – від фракції «Батьківщина»), комітет пропонує Верховній Раді визначитися шляхом голосування щодо призначення Завгородньої Ірини Миколаївни, Короткевича Миколи Євгеновича, Первомайського Олега Олексійовича, Якимчук Наталії Яківни на посади суддів Конституційного Суду України.

Я вам нагадаю процедуру. Відповідно до Регламенту Верховної Ради проводиться рейтингове голосування. Двоє кандидатів, які набирають найбільшу кількість голосів, виходять в другий тур голосування і голосуються списком, тобто разом, і сесійна зала визначається щодо їх призначення на посади суддів Конституційного Суду. Прошу підтримати проект рекомендацій нашого комітету.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Отже, колеги, відповідно до статті 148 Конституції України до складу Конституційного Суду України входить 18 суддів. Відповідно до статей 85 і 148 Конституції України до повноважень Верховної Ради України належить призначення на посади та звільнення з посад третини (6 суддів) складу Конституційного Суду. Наразі на вакантні посади суддів Конституційного Суду Верховна Рада України має призначити двох кандидатів.

Відповідно до статті 208 депутатськими фракціями запропоновано 4 кандидатури для призначення їх на посади суддів Конституційного Суду: Завгородня Ірина, Короткевич Микола, Первомайський Олег, Якимчук Наталія.

Обговорення відбувається за процедурою повного читання.

Прошу представників депутатських фракцій і груп записатися на виступи в обговоренні.

Від «Блоку Петра Порошенка» слово має Спориш Іван Дмитрович. Будь ласка.

СПОРИШ І.Д., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань сім'ї, молодіжної політики, спорту та туризму (одномандатний виборчий округ №15, Вінницька область, партія «Блок Петра Порошенка»). Прошу передати слово Артуру Герасимову.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **ГЕРАЩЕНКО І.В.**

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, шановний пане Артуре, вам слово.

ГЕРАСИМОВ А.В. Шановна пані головуюча! Шановні колеги! Насамперед хочу подякувати кожному народному депутату, всій Верховній Раді, за оновлення Центральної виборчої комісії. Це, дійсно, важлива подія, і я щиро дякую кожному в цій залі.

Стосовно другого кадрового питання – призначення кандидатів на посади суддів Конституційного Суду за квотою Верховної Ради. Прошу всіх згуртуватися і прийняти це також дуже необхідне рішення.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Михайло Бондар представить позицію «Народного фронту». Будь ласка.

БОНДАР М.Л., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки (одномандатний виборчий округ № 119, Львівська область, політична партія «Народний фронт»). Давайте не гаяти часу. «Народний фронт» голосує «за».

ГОЛОВУЮЧА. Дякую за вашу лаконічність.

Пан Сидорович представить позицію фракції «Самопоміч». Прошу.

СИДОРОВИЧ Р.М. Фракція «Об'єднання «Самопоміч». Справді, дуже важливе історичне рішення щодо призначення нового складу Центральної виборчої комісії, з чим, дійсно, можна привітати український народ і Українську державу.

Разом з тим питання, яке ми зараз обговорюємо, є не менш важливим. Що таке Конституційний Суд? Це єдиний орган в країні, який може визначити, чи конституційними є закони, які приймає Верховна Рада України, чи конституційними є укази Президента України. Це орган, який розглядає і конституційні скарги громадян у тому випадку, якщо судові рішення, за яким було розглянуто відповідну судову справу, було прийнято з застосуванням неконституційного закону. Більше того, в процедурі імпичменту саме Конституційний Суд відіграє ключову роль щодо можливого притягнення Президента до відповідальності.

Тому призначення на посади суддів Конституційного Суду кандидатів, які дійсно розуміють глибоку матерію конституційного права, що Конституція – це насамперед документ, який має обмежувати владу і гарантувати дотримання прав людини, є надзвичайно важливим. Під час обговорення і дискусій стосовно кожного кандидата ми повинні пересвідчитися і переконатися, що ці запропоновані особи будуть не просто посланцями парламенту, а готові працювати наступних дев'ять років на сторожі конституційного права і тих прав громадян, які гарантуються Конституцією України.

Закликаємо до серйозного і обдуманого голосування, щоб посилити Конституційний Суд, який почав відновлювати довіру громадян, а не понижувати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую вам за вашу позицію.

Сергій Соколов представить позицію «Батьківщини». Прошу.

СОБОЛЄВ С.В., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське

об'єднання «Батьківщина»). Шановні колеги! Конституційний Суд – це не просто орган, якому парламент, Президент, Верховний Суд доручають, фактично, долю країни. Те, що робили, в тому числі й діючі судді Конституційного Суду, які в порушення Конституції, моралі, права, верховенства права ухвалювали рішення стосовно повернення так званої старої Конституції, було найкращим тестом, який, на жаль, мало хто пройшов. Саме тому наша фракція дуже прискіпливо аналізувала всіх, хто має відношення до конституційного права, до високого звання юрист.

Для нас взірцем був Віктор Іванович Шишкін, який завжди підписував особливу точку зору, коли це стосувалося найважливіших державних рішень, навіть тоді, коли Конституційний Суд пробували ламати через коліно. Саме таким може бути кандидат, який не є членом жодної партії і ніколи не був, бо він суддя і носить це високе звання, – пан Короткевич, людина, яка пройшла, на мій погляд, найкращий шлях фахівця, може достойно виконувати функції судді Конституційного Суду. Під час розгляду його кандидатури на засіданні профільного комітету він отримав найвищі оцінки. Саме пан Микола, на наш погляд, зможе виконувати повноваження судді достойно, чесно, нехтуючи будь-якими тисками, що є найважливішим у цей період.

Наша фракція просить підтримати фахівця, юриста, моральну людину, яка дасть можливість Конституційному Суду отримати друге дихання. Ми вважаємо, що саме такий фаховий принцип повинен бути ключовим. Бо якщо ми знову підемо на призначення за принципом партійної приналежності, будь-яким іншим принципом, Конституційний Суд перестане існувати, як він перестав існувати сім років тому, коли ухвалював рішення змінити Конституцію в неконституційний спосіб.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Шановні колеги! Виступили чотири представники від фракцій. Є ще бажаючі? Немає.

«Опозиційний блок», не бажаєте?

Пан Німченко підняв руку.

Увімкніть мікрофон Німченка.

НІМЧЕНКО В.І., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»). Шановні колеги! Я, суддя Конституційного Суду у відставці, хочу сказати, що на сьогодні формується такий склад суддів Конституційного Суду, для яких історія і природа правозастосування відносин мають особливе значення, тому що від них, по суті, залежать усі суспільні відносини.

Я не веду ніякої агітації щодо моїх колег, які кандидують на посади суддів Конституційного Суду. Разом з тим хочу сказати, що пан Короткевич – суддя в крові, має громадянську позицію і своє бачення дійсності. Не можу сказати, що я його розумію, поважаю, але знаю, що він принципова людина. Хто б його не рекомендував, він суддя з великої літери, якого не могли зламати народоохоронці, ті всі кваліфікаційні, позови.

Я бажаю всім кандидатам успіхів, здоров'я, а відносно Короткевича, я висловив свою позицію.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, шановний колего.

Згідно з Регламентом прошу народних депутатів записатися на виступи в обговоренні питання щодо призначення на посади суддів Конституційного Суду України. Регламент – 6 хвилин.

До слова знову запрошується Сергій Соколов. Ні?

Сергій Власенко. Будь ласка.

ВЛАСЕНКО С.В. Шановні колеги! За останні 10 років Конституційний Суд України декілька разів був в епіцентрі абсолютно доленосних питань для нашої держави. Від того, наскільки жорстко ці люди, я маю увазі суддів Конституційного Суду, можуть тримати професійний удар і витримувати політичний тиск, дуже часто залежить, чи існуватиме Українська демократична держава, чи існуватимуть демократичні інституції. На жаль, за останній рік було підмінено критерій добору суддів до Конституційного Суду – замість професійних незалежних і чесних людей пропонували лояльних, не зовсім професійних.

За всієї поваги до всіх кандидатів, можу сказати абсолютно чітко і відверто, що для подання кандидата від «Батьківщини» ми не шукали

члена партії, нашого симпатика, ми виходили із тих критеріїв, що суддя Конституційного Суду повинен бути професіоналом, повинен бути, як це передбачено Законом України «Про Конституційний Суд України», людиною з високими моральними якостями, людиною, яка фахово може вирішувати ті питання і виклики, які стоять перед Конституційним Судом. Такою людиною ми вважаємо кандидата від нашої політичної сили Миколу Євгеновича Короткевича, який своєю роботою в суддівському корпусі, будучи суддею Кримінальної палати Верховного Суду, довів свій професіоналізм, чесність і порядність. І я хочу ще раз сказати те, на чому наголосив мій колега Сергій Соболев, що пан Короткевич був першим в оцінках під час розгляду цього питання в комітеті. Прошу підтримати його кандидатуру (*Оплески*).

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. До слова запрошується Олег Ляшко.

ЛЯШКО О.В. Радикальна партія. Шановні колеги! Я нагадую, влітку Конституційний Суд прийняв надзвичайно важливе рішення відносно чорнобильців – визнав неконституційним закон про держбюджет, яким було зупинено виконання закону про соціальний захист чорнобильців. Я вимагаю від Верховної Ради виконати рішення Конституційного Суду – невідкладно внести на розгляд парламенту проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи» щодо пенсійного забезпечення» ([№ 4442](#)) за авторства депутатів від Радикальної партії, яким відновлюються соціальні права чорнобильців, людей, які захищали країну, жертвували своїм здоров'ям і життям, яким сьогодні влада розказує, що немає грошей на виконання норм закону про соціальний захист чорнобильців. Наш обов'язок – виконати цей закон.

Нам розказують, брешуть, що немає грошей на чорнобильців. Наведу такий приклад: мільярди тратять на так звані антикорупційні органи, які між собою вже стріляються в центрі Києва, а завтра людей стрілятимуть серед білого дня, на так зване суспільне телебачення майже 2 мільярди дають, а те суспільне телебачення не показує ні ходи Київського патріархату, ні інших надзвичайно важливих заходів,

депутатам забороняють ходити в студію, а чорнобильцям кажуть, що грошей немає.

Нормами нашого законопроекту № 4442 відновлюються соціальні права чорнобильців. Ми вимагаємо від уряду внесення змін до бюджету, з тим щоб передбачити видатки на виконання Закону України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи», і на ключове – підвищення заробітних плат і перерахунок пенсій для українців, щоб люди не тікали за кордон, мали можливість заробляти і працювати в рідній Україні (*Оплески*).

Веде засідання Голова Верховної Ради України
ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. До слова запрошується Гудзенко Віталій Іванович.

Микитась.

Ляшко.

Тоді позафракційні. Веселова. Будь ласка.

Микитась передає слово Шахову. Будь ласка.

ШАХОВ С.В., член Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту та організації роботи Верховної Ради України (одномандатний виборчий округ № 114, Луганська область, політична партія «Наш край»). Політична сила «Наш край». Шановні колеги! Ми півроку приймали рішення щодо ЦВК. Не треба затягувати питання з призначенням суддів Конституційного Суду. Це вкрай важливі рішення. Але давайте сьогодні звернемо увагу на питання щодо підвищення ціни на електроенергію для комунальних підприємств. Було прийнято антиконституційне рішення, і «Наш край» вимагає негайного прийняття проекту постанови [№ 9027](#), з тим щоб повернути ціни як для звичайного споживача. Досить грабувати українців підняттям тарифів у три рази! Зробіть для комунальних підприємств таку ціну на електроенергію, як для звичайного українця – 90 копійок, яку платить, навіть, Верховна Рада.

Сьогодні уряд хоче прийняти антиконституційне рішення щодо підняття ціни на газ. Ми вимагаємо негайного накладення мораторію на підвищення ціни на газ для українців. Українцям – український газ! Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Отже, виступи народних депутатів завершені.

Колеги, Регламентом передбачаються запитання від фракцій і груп до кандидатів на посади суддів Конституційного Суду.

Прошу представників фракцій і груп записатися на запитання до будь-кого із кандидатів на посади суддів Конституційного Суду.

Радикальна партія знімає свій виступ щодо запитання.

Від «Блоку Петра Порошенка» запитання поставить Іван Рибак. Будь ласка.

РИБАК І.П., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи (одномандатний виборчий округ № 202, Чернівецька область, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановні колеги! Питання, яке ми розглядаємо, дійсно, дуже важливе. Наша фракція пропонує перейти до рейтингового голосування щодо призначення кандидатів на посади суддів Конституційного Суду. Давайте визначатися.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, обговорення завершено. Прошу заходити до залу і займати робочі місця.

Прошу секретаріат Верховної Ради і голів фракцій запросити депутатів до залу. Дуже відповідальне голосування.

Нагадую процедуру голосування. Спочатку проводимо рейтингове голосування щодо чотирьох кандидатів. Потім будемо голосувати за призначення тих двох кандидатів на посади суддів Конституційного Суду, які набрали найбільшу кількість голосів під час рейтингового голосування.

Колеги, я вірю, дуже хочу вірити в те, що ми сьогодні проголосуємо за призначення двох кандидатів на посади суддів

Конституційного Суду. Це наш законний обов'язок, який вже давно ми мали виконати. Я прошу порозуміння і консолідації в залі.

Отже, рейтингове голосування. Голосуємо окремо щодо кожного кандидата, прізвище якого я називатиму.

Прохання до кандидатів: вставати, коли називатиму прізвище і проходитиме голосування.

Прошу взяти участь у рейтинговому голосуванні щодо призначення на посаду судді Конституційного Суду Завгородньої Ірини Миколаївни. Прошу голосувати.

«За» – 223.

Прошу взяти участь у рейтинговому голосуванні щодо призначення на посаду судді Конституційного Суду Короткевича Миколи Євгеновича. Прошу голосувати.

«За» – 68.

Прошу взяти участь у рейтинговому голосуванні щодо призначення на посаду судді Конституційного Суду Первомайського Олега Олексійовича. Прошу голосувати.

«За» – 238.

Прошу взяти участь у рейтинговому голосуванні щодо призначення на посаду судді Конституційного Суду Якимчук Наталії Яківни. Прошу голосувати.

«За» – 121.

Відповідно до частини десятої статті 208 Регламенту Верховної Ради України я поставлю на голосування список із двох кандидатів, які за підсумками рейтингового голосування набрали найбільшу кількість голосів. Наголошую, якщо ми не проголосуємо 226 голосами, конкурс проводитиметься заново, який триватиме місяцями, а Верховна Рада не матиме свого представництва в повному складі.

Тому прошу всіх підтримати. Давайте так само, як за членів ЦВК, солідарно проголосуємо і призначимо суддів Конституційного Суду за квотою Верховної Ради України.

Отже, ставиться на голосування пропозиція про призначення Завгородньої Ірини Миколаївни, яка набрала 223 голоси, та Первомайського Олега Олексійовича, який набрав 238 голосів, суддями Конституційного Суду. Прошу голосувати (*Шум у залі*).

Зупиніть голосування.

Колеги, Комітет з питань правової політики та правосуддя дав мені чіткі дані – Завгородня і Первомайський.

Отже, прошу голосувати. Голосуємо!

«За» – 230.

Рішення прийнято.

Шановні народні депутати! Сьогодні ми призначили двох суддів Конституційного Суду України. Давайте їх привітаємо (*Оплески*).

Відповідно до частини десятої статті 208 Регламенту Верховної Ради України прошу профільний комітет разом з Апаратом Верховної Ради підготувати проект постанови за наслідками прийнятого нами рішення і подати Голові Верховної Ради України на підпис.

Шановні колеги! Щойно ми виконали ще одне наше зобов'язання і нашу вимогу. Сьогодні ми прийняли зміни до Конституції, визначили напрям України в ЄС і НАТО, як стратегічний, і це фундаментальне рішення України, прийняли рішення щодо землі, яке відкриває шлях для визнання України державою, яка дбає про фермерів і селян, проголосували за ще один етап у знятті недоторканності з народних депутатів України. Також, незважаючи на критику, яка була, ми проголосували за новий склад ЦВК, що підтвердило: український парламент не дозволить занурити Українську державу в хаос. Ті, які хотіли залишити старий склад, тобто їхні плани, сценарії, написані в Москві, в Кремлі, не вдалися. Український парламент відповідально оновив Центральну виборчу комісію, тим самим продемонстрував свою волю до змін. Нові вибори Президента України, потім парламенту проводитиме новий склад Центральної виборчої комісії.

Також ми призначили двох суддів Конституційного Суду, і це надзвичайно вагомим і важливим рішенням. Ті, хто говорив, що парламент не буде працювати, сьогодні переконалися, що український парламент працює як годинник, як злагоджений механізм, депутати сповнені відповідальності і сил для роботи.

Хочу наголосити, ми не встигли розглянути питання щодо перейменування двох областей. Це завершальний етап декомунізації. До наступного пленарного тижня прошу провести необхідні консультації, щоб в наступний пленарний четвер ми змогли внести зміни до Конституції і декомунізувати дві області. Дуже важливо, щоб ми так само злагоджено і динамічно підійшли до цього питання.

Колеги, хочу подякувати вам за важкий, але відповідальний день, за прийняті нами рішення.

Послухайте ще одне оголошення. Під час голосування щодо недоторканності та змін до Конституції (проект постанови [№ 6236/П](#)) Володимир Парасюк активно брав участь у голосуванні, а Юрій Тимошенко ще активніше голосував, але їхні картки не спрацювали.

Я публічно хочу оголосити, що вони підтримують дані рішення Верховної Ради України, просять врахувати їхні голоси в результатах голосування.

Колеги, вечірнє засідання Верховної Ради України оголошується закритим. Завтра о 10 годині чекаю всіх у залі для продовження нашої не легкої, але такої потрібної для країни роботи. Будемо заслуховувати представлення урядом проекту Державного бюджету України на 2019 рік.

До побачення.